

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona,
negyedévre 1 frt = 2 korona.

Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felolvas szerkesztő:

WITTINGER ANTA L.

Kiadó és lektulajdonos:

FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamációk a kiadótulajdonos-
hoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők.
Nyilttér sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

Szük esztendő.

A kövér és sovány esztendők legendája nem mese, mert korunkban is egyre ismétlődik. Ma, hogy immár a csépléssel is végeztünk, konstatálhatjuk, hogy a folyó év a szük esztendőkhöz tartozik. Gabonánknak jó az ára, de kevés a hozama. Mentől jobban megítélhetjük az idei termést, annál inkább kiderül a gyöngye eredmény.

Soha annyi isten-csapása, mint ez évben. A mennyi változat csak lehet egy rossz időjárásban, az mind előfordult. Az év lefolyt része az időjárási abnormitások szakadatlan láncolata volt. Mikor azt hittük, hogy az egyik bajon átestünk, belejutottunk a másikba. És amit egy meghagyott, csakhamar elragadta a más. — Talán sohase volt reánk nézve gazdaságilag oly keserűen igaz, hogy „a baj soha se jár egyedül.”

Az eddigi adatok már meglehetősen hű képét adhatják a helyzetnek. És azt bizonyítják, hogy természetfölöslegünk csak félannyi lesz, mint a közepes éveken. Más szóval: a saját szükségletünkön felül oly kevés értékesíthető gabonánk marad, hogy a gazda a magas árak mellett se kapja vissza még a kiadásait se. Hát még a szükségletek hol maradnak?

Ez állapot nyomai máris érezhetők mindenben. Első és legnélkülözhetetlenebb élelmi cikkünk: mindennapi kenyérünk ára minden nappal emelkedik. Ebből aztán láncolatossá következik a többi. Az iparos, a kereskedő a drágább élet következtében szintén megdrágul. Annyival inkább, mert a

gazda szükös viszonyai miatt ettől sem adósságtörlesztést, sem új megrendelést nem igen várhat. Így az élet minden viszonyában és körülménye között csak terheink fokozását tapasztalhatjuk, s egy szük esztendő viszontagságaival kell vesződnünk. Mert hiszen arra is kevés kilátásunk van, hogy a tengeri, a burgonya, s a tavaszi vetések jelentékenyen jóra billentik a mérleget.

Lépten-nyomon érezzük, hogy mezőgazdasági állam vagyunk, földünk az alapja mindennek, s ha a gazda számításai nem ütnek be, mindnyájunk élete, háztartása és üzlete megérzi a sanyaru viszonyokat. Iparos- és kereskedő-államok helyzete más. Ott a fellegek járása, az időváltozás szépségei, az elemek hatalma nincsenek oly közvetlen befolyással a köz- és magángazdasági és üzleti viszonyok alakulására. Ahol az ipar és kereskedelem fejlettek, ott az anyagi jólét alapja biztosabb, a kockázatok ritkábbak, a forgalom élénkebb, egyenletesebb és táplálóbb. Ezért kell közgazdasági politikánkat ez irányba terelnünk, s mezőgazdasági és műves iparunk kifejlesztése érdekében mindent elkövetnünk. Államunk hitele, forgalmunk mérlege, valutánk szilárdsága, s az egyesek jóléte és prosperálása függ attól, hogy oly termelési ágakat fejlesszünk és erősítsünk, amelyek az időjárás kockázatával inkább dacolnak, s tőlünk nem függő, kiszámíthatatlan esélyeknek nincsenek kitéve.

Maga a mezőgazdaság is biztosabb alapot nyújt, ha belterjesebben műveltetik. De a mi népünk értelmi színvonala ettől még távol áll s egynéhány mintagazda milliók között úgy elvész, akár a csöp-

pek a tengerben. A kertészet, a gyümölcsészet, a tejgazdaság mind oly lorrások, amelyek minden időben haszonnal értékesíthetők, de mindezekhez oly értelem és szorgalom kiváratatik, amelyek nagy átlagban véve, nálunk még hiányoznak. A szakintézetek köpüiből fognak idővel kirajzani az újabb és újabb nemzedékek, melyek primitív gazdálkodásukat ipari színvonalra emelik.

Más viszonyok között az állattenyésztés is hálásabb gazdasági ág lehetne, ma azonban már ez sem kecsegteti a gazdákat. A különböző állati járványok annyira befészkeltek magukat, hogy az ezekkel járó forgalmi korlátozások csaknem megakasztották a kereskedést. Mert ezen a téren is sok hiányzik még nálunk abból, amit előhaladottabb nyugati államokban látunk, s ha valahol, itt igazán érezhetjük, hogy közigazgatásunk majdnem merőben tehetetlen a kor igényeivel szemben. Még azok az üdvös törvényes intézkedések is hatástalanok maradnak, amiket eddig papíron meghoztunk. S a mai viszonyok között valóban hiábavaló is volna újabb törvényeket sürgetnünk, hiszen a hiányos végrehajtás következtében gyakorlati jó hatásukat úgy se élvezhetnők. A birtok és munkás viszonyok rendezése, az ipar és kereskedelem föllendítése állami intézkedésektől, s részben társadalmi részvételtől szóval: körültekintő és rendszeres közigazgatástól függ.

Ezt várjuk most.

Ha egy jó közgazdasági politika gyakorlatilag is érvényesül, e szük esztendőből mégis maradhat feun kellemes emlékün.

TARCZA.

Katonadolgok.

Irta: TÖMÖRKÉNY ISTVÁN.

Volt egy katona, hosszú és fekete, úgy hívták, hogy telegráfkáro. Volt egy katona, alacsony és kövér, piros és keksz-mű, úgy hívták, hogy kútkoloncz. A hosszú katona pionnier volt és sanitész, ő a közbakai tudások mellett ezen ágazatokat is tanulta és értett a hidveréshez és a beteg ajnázásához, bár ilyen dolgok nem kellemesek. A rövid katona szintén többet tudott, mint a többi, ő dobolni tanult és különbségeket tett a különféle lépések útjében. Mután egy harakban laktak, a hosszú katona azt mondta neki egyszer:

— No komám, Ta—ta. Ez milyen ütem?

— Ez fél ütem, komám.

— Hát ez: ta—ta?

— Ez egész ütem.

Most jól arczul ütötte a hosszú katona a kis kövér katonát és megint kérdezte:

— Hát ez milyen ütem, komám?

Az alacsony katona még pirosabbra vált, mint rendszeren szokott és odaszaladt az ágyához. Ott függött a szíjja a kése, azt kikapta a börtökből és neki rohant a hosszú katonának.

— Meghalsz, kutya — mondta.

— Ej ha — mondta amaz is — láttam én már karón varjut.

Ő meg a puskáját akasztotta le és maga elébe tartotta. Attól az ágyak között nem birt hozzáférni a kurta katona, mert ha jött, mellbe lökte. A kés pedig rövidebb, mint a púka és most már nem tudott mit csinálni. Amaz ingerkedett:

— Ne üss a puskádra, számár. Negyvenhét forint egy púka. Ha eltöröd, fizethetsz, még kékre vasaltat a kapitány.

Igy vívtak egy darabig, mikor bejött a káplár. Feketeszakállu komor ember volt, titokban úgy hívták, hogy macska. Látván a rendetlenséget az ágyak között, mérgesen vágta be a rozoga ajtót:

— Már megint belétek esett a játék?

— Nem játék ez, mondta a kútkoloncz — hanem hogy megütött ez a kutya. Széthasított a fejt.

— Hasított no — bízta a telegráfkáro. — De úgy elhajítalak akkor, hogy fölése a török kaszárnyához.

A török kaszárnya fent volt a hegyen, messze, de mindegy, a telegráfkáro így mondta és erősen kötötte magát hozzá. Amaz csak a fej széthasításánál maradt, ezt azonban komolyan igézte.

— Hát hagyjátok abba — szolt mérgesen a macska — és szedjétek rendbe az ágyakat, különben ti söpritek két hétig a szobát.

Szobát söpreni nem jó, két hétig szobát söpreni éppen nem jó. A pionnier visszaakasztotta a szegre a puskát, a dobos betette a tokba a kápszta-vágót és most már csak messziről acarkodtak egymásra. A macska ugyanis nem érte a tréfát.

Csak maguk voltak otthon. A káplár a napot tartotta, a pionniernak órája volt valamelyik tudományából, a dobo- pedig hajnalban került haza valami szolgálattól. A többi nép mind odakészült a hegyeken, egy része szolgálatba járt, más része követ tört és az útkat faragta egyenesre, hogy legyen a töröknek mit elrontani.

— Hát hitvány ember vagy, macska — tört ki birtelen a telegráfkáro — mióta fölvarrtad a csillagokat. Hej de nagyon tudod az urat játszani. Otthon meg napszamosnak se kellenél.

A dobos meredten bámult a káplára, hogy ugyan mi lesz most. Megeszi a macska mindjárt a telegráfkarót, vagy pedig bezaratja holnap a kapitánynyal. A macska egészen másképp viselkedett. Szomorúan nézett végig a telegráfkaron és azt mondta neki:

— Kár ám azzal henczezni, hogy két tunyája van apádnak. Nem olyan sok az, mikor ilyen drágalátos kártyás fia van. Lásd, ami pénzt én zsebembe teszek, az bizonyosan az enyiu, amit meg neked tegnap küldtek Magyarországból, annak holnap már füttyültek.

— Már is füttyültek — szolt a hosszú.

— Micsoda? Már eluszott a tizes?

— El — felelte amaz bünbánattal. — Az Achmed csak eluyerte. Ugy játsza a kártyát, mintha világ-életében az járt volna a kezeibe. Különbem nem sajuálom. Ugy se kaptak még az idén lénungot a császárjuktól.

— Hát hiszen éppen te reád vár a császárjuk, hogy te fizess helyetto lénungot a kártyán — állt a beszédbe a dobos.

Elhallgattak. A karó leült az ágyra és lógásta rövidosizmás lábait. — Egy ideig a földre nézett, astán nagyot rántott a vállán.

— Hát már megtörtént, ezért ugyan hiába vakarom a fejemet. Azután meg bánom is én. Két hét még az öreg katona ideje.

— Az ám, ötvennégy — mondta rá a káplár.

— Hát hiszen, ha neked tetazik még annyi ideig itt maradni, maradj. De én, meg a kútkoloncz komám majd csak otthon táncoljuk át a farsangot.

A káplár nagy nyugalommal intetetett neki.

— Táncolok ám velem együtt majd itt a hóban a savinkati patrulba meg a Cadinje Brdón. Majd táncolunk arra Montenegró felé. Lesz neha muzika is hozzá.

G a b n a á r a k.

Buza	100 kilo	11 frt. 80 krtól	— frt. — kr-ig
Rozs		9 . 20	— . — .
Árpa		7 . 80	— . — .
Kukorica		6 . 40	— . — .
Zab		5 . 80	5 . 90

H i r d e t é s e k.

Ertesítés!

Van szerencsém szives tudomására hozni, hogy

fogászati működésemet

Köszegem újra megkezdem.

Kiváló tisztelettel:

Scharpf Jenő,

fogtechnikus,

Köszegem, iskola-utca 46. sz. alatt.

Ad. 1712/1897.

Árverési hirdetés.

Felső-Pulya község előljárósága ezezzel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező nagyvendéglői kocsmaahelyiség, mely áll:

- 5 szoba,
- 1 konyha,
- 1 előkamra,
- 1 pincze,
- 2 istálló,
- 1 mézárászék,
- 1 kocsisziu,
- 1 jégverem és
- 1 utcakertből

1897. évi szeptember hó 22. napján délelőtt 9 órakor

a kocsmaahelyiség épületében levő tanácsteremben megtartandó nyilvános árverésen 1898. év január 1-től 1900. év december hó 31-ig terjedő 3 évre bérbeadatik; letendő bántépenz 100 frt; egyéb feltételek a községi bírónál és a körjegyzői hivatalban megtudhatók.

Kelt Felső-Pulyán, 1897. szeptember hó 5-én.

Heissler Géza,
körjegyző.

Istvánits Ernő,
bíró.

Női- és gyermek-kalapok 50% a bevásárlási áron alul.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Nagy választék

Női-confectióban

Kézimunkákban

Ruhakelmékben

Krausz József,

Köszeg, király-út 754. sz. a. a községi ált. takarékp. épületében.

(Ezelőtt Baron Jakab).

Női- és gyermek-kalapok 50% a bevásárlási áron alul.

Keil-lakk

(Glasur),

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára frt 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs,

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz,

képkerekek stb. bearányozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan való befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók: **U n g e r J ó z s e f** ezégnél Köszegen.

I. magy. kir. szabadalmazott OSZTÁLY SORSJÁTEK.

A magy. kir. osztálysorsjáték 50.000 nyereseményének jegyzéke.

A legnagyobb nyeresemény a játékterv 9. §. szerint

1.000.000 (egy millió) korona.

A nyeresemények különleges beosztása a következő:

Nyeresemények	Korona
1 á	600.000
1 .	400.000
1 .	200.000
2 .	100.000
1 .	90.000
1 .	80.000
1 .	70.000
2 .	60.000
1 .	40.000
5 .	30.000
1 .	25.000
7 .	20.000
3 .	15.000
31 .	10.000
87 .	5.000
3 .	3.000
432 .	2.000
763 .	1.000
1238 .	500
90 .	300
31700 .	200
3900 .	170
4900 .	130
50 .	100
3900 .	80
2900 .	40

Az 1897. év február hó 27-iki törvény szerint a kis lutri megszűnik és ezen osztálysorsjáték által pótoltatik. Németországban ezen nemű sorsjáték már 100 év óta fennállanak és az illető sorsjegyek eladattak. Nálunk Magyarországon is emelkedik iránta az érdeklődés, mert a sorsjegyek legnagyobb része biztos kasszákban van. Nemsokára ilyenek csak ráfizetéssel lesznek kaphatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel ne késleljen.

A magyar osztálysorsjáték áll:

100.000 eredeti sorsjegyből

és

50.000 pénznyereseményből.

A nyeresési esélyek oly előnyösek, hogy az eddigi kis lutri, vagy egy igérvény vétele ezzel nem is hasonlítható össze. Ily előnyös esélyekkel szemben mindenki nyujtja kését a szerencsének viszonyaihoz képest.

Az összes 50.000 nyeresemény a melléte álló nyeresemény-jegyzékből látható; ezen nyeresemények 6 részben lesznek kifizetve és a nyerő sorsjegy kézpénzben kifizetetik.

A sorsjegyek ára az első húshoz:

- 6 frt egy egész eredeti sorsjegy**
- 3 „ egy fél „**
- 1.50 „ egy negyed „**
- 0.75 „ egy nyolcad „**

A húshoz a fővárosi vígadó épületében nyilvánosan történik a m. kir. kormány felügyelete alatt és egy kir. körjegyző előtt. A húsnál jelen lehet.

Mi üzletahelyiségünkben előáruljuk vagy utánvételt, vagy az összeg postautóvalányvonalon beküldése ellenében ajánlott levélben elküldjük az eredeti sorsjegyeket. Minden egyes vevő nevét azonnal feljegyezzük és vevőnk minden egyes húsa után megkapják a kimerülő sorsolási jegyzéket.

Rendelvényeket folyó évi szeptember hó 30-ig fogadunk el.

Török A. és Társa a magyar király. szabad. osztály sorsjáték főelárulói. **BUDAPEST, Váci-körút 4. szám.**

Köszegben, mely 6 osztályban sorsolattatik ki.

Alapított 1858. **Budapesti Szivattyú- és Gépgyár Részvény-Társaság**

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. ker., Külső Váci-út 45. szám.

Sürgönyv. SZIVATTYÚGYÁR BUDAPEST.

GYÁRT:

mindenféle gőzgépet Schmidt-féle forrógőzmotorokat (40% szimmetrikarítás), petrolium és benzín-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és esztőbőket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartályokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyúkat gőz, szil- és kézi hajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kútfelepitményeket vasból. Tűzfecskendők és vízszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat. Közi-sztatikai szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőkéket és uthengereket. Egészséggűyi szereket mint gőzfer-tőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, póczgőtör tisztító készülékeket. Vas- és érezőntvényeket, harangokat. Kéményöntési aczélfelületű tűzrostélyokat egyenes és kigyóalakban, valamint polygon rostélyokat.

LETESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszuszberendezéseket, központi fűtéseket. Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.